

מספר הנוהל: 1.13.0001
דף 1 מתוך 4
תאריך עדכון: 01/12/2008

תחום: כללי	קוד תחום: 1
נושא: בדיקת מרכז חיים	קוד נושא: 13

נוהל בדיקה וקביעת מרכז חיים

א. מטרת הנוהל

1. לקבוע את השיטה לבדיקה האם מרכז החיים של האדם אליו מתייחסת הבקשה, הינו בישראל, בחו"ל או "באזור", לצורך קבלת השרות המבוקש, או לצורך אישוש מעמדו הרשום.

ב. תנאים ודרישות

1. המצאת ראיות ומסמכים רלוונטיות למרכז חיים על פי דרישת המפורט בנוהל בהתאם לסוג הבקשה/נסיבות המקרה.

ג. הליך הטיפול לקביעת מרכז חיים

1. ככלל, על מנת לקבוע אם אדם חי ומתגורר בישראל או בחו"ל, למרבית האוכלוסיה, ניתן להסתמך על תוצאות בדיקת תנועות כניסה ויציאה על פי קובץ בקורת גבולות, (תוך השלמת חסרים על פי נוהל 6.2.0002 של בקורת גבולות ומעברים). חובה לקשר בין מופעיו השונים של האדם והזר (כולל כל מספרי הדרכונים בהם השתמש) על מנת שתנועותיו בגבול יתאחדו, אחרת לא ניתן לקבוע מרכז חיים. לאחר האיחוד, יש לעדכן את התנועות ע"פ ביקורת גבולות (קישור, תיקים) על ידי בדיקה זו, ניתן לקבוע האם האדם שווה רוב הזמן בארץ או לא, ולקבוע היכן מרכז חייו. ראה נוהל אביב – "בדיקת זמן שהייה בארץ"

2. לחלק מן האוכלוסיה שלגביה יש סבירות כלשהי של זיקה או מגורים "באזור", אף אם הנבדק מחזיק בתעודת זהות ישראלית ורשום במרשם במען ישראלי, בבדיקה בקובץ בקורת גבולות, אלא יש לבצע בדיקת כניסות ויציאות לעזה, וגם בדיקה של ראיות רלוונטיות שהנבדק ימציא על פי דרישתכם. רשימת הדרישה תימסר ביד – עם הגשת הבקשה או בדואר רשום. המסירה / המשלוח יעודכן בקובץ.

3. הראיות המבוקשות יוצגו:

3.1. במקור + צילום (הפקיד ישווה ביניהם ויחתיים "נאמן למקור" על הצילום, וישיב את המסמכים במקור לנבדק,

3.2. או בהעתק הכולל חותמת "נאמן למקור" באמצעות עו"ד.

1.13.0001	מספר נוהל	משרד הפנים - מינהל אוכלוסין
-----------	-----------	-----------------------------

מספר הנוהל: 1.13.0001
דף 2 מתוך 4
תאריך עדכון: 01/12/2008

תחום: כללי	קוד תחום: 1
נושא: בדיקת מרכז חיים	קוד נושא: 13

3.3.ג חובה להקפיד לבקש כל מה שניתן להציג מלכתחילה, ולא לשלוח את המבקש מספר פעמים להשלים מסמכים שהיה יכול להציג אותם קודם, ולא נתבקש. כמו כן, יש להימנע מלבקש מסמכים לא רלוונטיים ע"י מחיקתם מהרשימה.

4.ג. חשוב, עד כמה שניתן, למיין את המסמכים שהתקבלו, לרלוונטי / לא רלוונטי ואת החלק הרלוונטי למיין לפי שנים. יש לעדכן בתיק הבקשה את המסמכים הרלוונטיים כפי שהומצאו. ההתרשמות הסופית תתקבל על סמך מכלול הראיות שהומצאו. אם יש חסר יש לבקש השלמות ולקיים שימוע להבנת המכלול.

5.ג להלן מספר הדגשים באשר לכל בדיקה:

5.1.ג חוזה שכירות / רכישה: - יש לבדוק בהקפדה:

שמות המשכיר/מוכר והשוכר / קונה ומספרי ת"ז, לוודא ע"פ קובץ שאינם פיקטיביים. שמען הנכס תואם את המען בבקשה, בתצהירים ובחשבונות בהתאם לתקופה. מי משלם אילו הוצאות, ולהשוות לחשבונות. סבירות המחיר (שיהיה הגיוני) ואיך שולם. אם תיאור הנכס מתאים לגודל המשפחה, ומי עוד מתגורר בנכס. ניתן ליצור קשר עם המשכיר לשם אימות המידע.

5.2.ג אישור רשת מקומית על המגורים – לבדוק את הנוסח שלא יכלול שהאישור ניתן ע"פ הצהרת הנבדק. ניתן לאמתו טלפונית עם המועצה.

5.3.ג חשבונות – שמות ומענים בכותרת, התאמתם למענים עליהם הצהירו המבקשים, ולמענים המופיעים במסמכים האחרים, הרציפות שלהם, וצריכה הגיונית לגודל המשפחה.

5.4.ג התצהיר – שיהיה מפורט ותואם את הפרטים בחוזה ובחשבונות.

5.5.ג אישורי תחנה לאם וילד – ייבדקו כתובות, שמות, מיקום התחנה אם הגיוני גאוגרפית, וכן פעילות של חיסונים וביקורים.

5.6.ג אישורי קופ"ח – תאריך תחילת החברות, ואישור שהנבדקים משתמשים בשרותים הרפואיים, וכן שהסניף בו מבקרים תואם גאוגרפית את מקום המגורים

5.7.ג אישור מביטוח לאומי – על קבלת קצבאות, אבטלה, נכות וכו' – רצוי לאמת מול ביטוח לאומי ראה נספח ה.2 ולוודא קיום חקירות ותוצאותיהן. אם מתקבל מידע מהביטוח הלאומי כי הנבדק אינו מתגורר בישראל יש לבקש לקבל את פרוטוקול החקירה המלאה,

מספר הנוהל: 1.13.0001
דף 3 מתוך 4
תאריך עדכון: 01/12/2008

תחום: כללי	קוד תחום: 1
נושא: בדיקת מרכז חיים	קוד נושא: 13

ולאחר מכן להזמין את הנבדק לשימוע (על פי נוהל עריכת שימועים) ולאפשר לו להתייחס לממצאים שעלו בחקירת הבטוח הלאומי.

5.8.ג **תדפיסי בנק-** לברר אם המען של סניף הבנק תואם הגיונית את הכתובת או מקום העבודה של הנבדק, וכן לבדוק שקיצבת הבטוח הלאומי הרשומה בו מתאימה למצב המשפחתי ולנסיבות המקרה (גיל, מס' ילדים, נכות וכד') . לבדוק גם תשלומי שכר דירה, מים, חשמל, ארנונה וכד'.

5.9.ג **אישור ממקומות עבודה ותלושי משכורת** – לוודא שקיים מרחק הגיוני בין מקום המגורים ומקום העבודה, לוודא רצף שתואם את הצהרתו, ניתן להצליב מידע טלפונית מול מעסיק, גם מול בטוח לאומי, באמצעות נספח ה.2. אם הנבדק תלמיד, סטודנט, מובטל, ימציא ראיות בהתאם.

5.10.ג **אישורי לימודים ותעודות גמר של ילדי המשפחה** – לבדוק שמוסד החינוך בקירבה גאוגרפית הגיונית, חתימות על האישורים, התאמתם לתעודות, לוודא שמות, מס' ת"ז וכד'. ניתן לפנות למשרד החינוך לאימות הרשמה ונוכחות. כשהתיעוד חשוד ככוזב. ראה נספח ה.1.

5.11.ג **מסמכי נסיעה ישראלים וזרים** – (כולל של הרשות הפלסטינאית) לשם בדיקת כניסות ויציאות, והשלמת הקובץ.

6.ג הנבדק ימסור כל ראיה נוספת שלדעתו בכוחה להעיד על מרכז חייו, והבודק יכול לדרוש השלמות רלוונטיות, שגם אותן יש לעדכן בתיק הבקשה. כאמור יש להקפיד לבקש הכל מראש.

7.ג במידה ואין באפשרות להמציא ראיה שהיא רלוונטית, ובמקרה שאין תאימות בין המסמכים שהוגשו, וגם במקרה שהתעוררו ספקות לאור שאלות שנתרו פתוחות לאחר עיון במסמכים או באמינותם, יש לקיים שימוע בהתאם לנוהל עריכת שימועים, ולמסור הסבר מפורט בכתב על הנסיבות.

8.ג אם קיימת רשומה בקובץ יש"ע, והמדובר בתושב קבע או באזרח ישראלי, יש לוודא שהרשומה ביש"ע סגורה ב"עבר", לבדוק האם לנבדק קיימת פעילות מכל סוג שהיא בקובץ יש"ע, אם קיבל שרותים כגון דרכון, ת"ז, שינוי מצב אישי, רישום ילדים ו"לוג". יש להבדיל, כמובן, בין פעילות שהאדם יזם, לבין אי-עדכון "עבר" לישראל. חובה לקשר בין הרשומות.

8.1.ג במידה ולא בוצע - "עבר" - יש לטפל בעדכון באמצעות מת"ק בית-אל או ארז בהתאמה.

מספר הנוהל: 1.13.0001
דף 4 מתוך 4
תאריך עדכון: 01/12/2008

תחום: כללי	קוד תחום: 1
נושא: בדיקת מרכז חיים	קוד נושא: 13

- ג.2. אם קיימת פעילות יזומה ע"י הנבדק, יש לקחתה בחשבון בקביעת מרכז חיים, ע"י ניתוח הפעילות וקביעה האם יש בה כדי להעיד כי אולי מתגורר באזור.
- ג.3. כל עוד הנבדק במעמד תושב ארעי מסוג א/5, אין לבצע "עבר", אך יש ללמוד הפעילות בקובץ יש"ע כדי להבין ולקבוע היכן מרכז חיו.
- ג.9. יש לקיים תשאול אודות מרכז חיי המבקש ובני משפחתו, במגמה להשתכנע כי אכן מתגוררים בישראל. התשאול יקויים לאחר המצאת כל המסמכים הנדרשים.
- ג.10. תוצאות הבדיקה והתשאול יתועדו בגליון "רישום" ראה נספח ה.3, ובתיק הבקשה בקובץ.
- ג.11. לאחר שהשתכנעת על סמך הבדיקה, וקבעת היכן מרכז חיו של הנבדק, תוכל לקבוע את מעמדו ולהמשיך בטיפול, בהתאמה.

ה.

נספחים

1. מסמך דרישה למרכז חיים

2. פנייה לאימות נתונים מול משרד החינוך

3. פנייה לאימות נתונים מול ביטוח לאומי

מדינת ישראל
משרד הפנים
רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול

תאריך: _____

הנדון: מרכז חיים

1. המשפחות הר"מ הגישו בלשכתי בקשות.
2. מהמסמכים שהוצגו ע"י בני הזוג אין ודאות מלאה על מרכז חיים בישראל.
3. ע"מ שלא נשגה בעת קבלת ההחלטות והדבר יהיה בלתי הפיך אבקש את עזרתך בקבלת מידע, האם התבצעה חקירה והאם הם דמויות פעילות בביטוח לאומי?

מס"ד	ת. זהות ישראלית	ת. זהות יו"ש	שם פרטי ושם משפחה	שם האב	כתובת	מספר תיק	התייחסות בטל"א
.1	בעל						
.2	אישה						
.3	בעל						
.4	אישה						
.5	בעל						
.6	אישה						
.7	בעל						
.8	אישה						

מדינת ישראל
משרד הפנים
רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול

תאריך _____

הנדון: שאילתא בנושא לימודים במוסדות חינוך

1. הוריהם של הילדים הר"מ הגישו בקשה לאיחוד משפחות בלשכתי, בין המסמכים שהציגו על מרכז חייהם בישראל, הציגו לנו אישורים כי ילדיהם לומדים בישראל, זאת למרות שע"פ המידע הידוע לנו כי מרכז חייהם אינו בישראל אלא רק רישומית בלבד.
2. אבקשך להעביר לנו את המידע הקיים ברשותך האם אכן הילדים הר"מ לומדים בישראל, ממתי והאם הביקורים סדירים לאורך כל שנת הלימודים?
3. את המידע ע"ג טופס זה או כל טופס אחר הקיים אבקש להעביר ללשכתי בפקס: _____.

מספר זהות	שם הילד	שם ההורה הישראלי	שנת לידה	שם הישוב	שם בית הספר	בישוב	הערות

4. בברכה.

מדינת ישראל
משרד הפנים
רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול

לשכה רשות האוכלוסין ב _____

תאריך: _____

לכבוד: _____
_____
_____

הנדון: בקשה ל- _____

בהמשך לבקשה שבנדון, הינך מתבקש להמציא למשרדנו ראיות על מרכז חיים בישראל לתקופה של _____.

להלן רשימת מסמכים רלוונטיים, שיוצגו למשרדנו במקור + צילום או בהעתק המאושר כ- "נאמן למקור" באמצעות עו"ד. האישורים יוצגו לגבי השנים: _____

1. חוזה רכישה/שכירת דירה על שם המבקש/ת. (אם הדירה שכורה, תצהירים הן של המבקש והן של המשכיר בנוגע למגורים באותה דירה).

2. חשבונות על שם המבקש/ת הקשורים לדירת המגורים (במידה והדירה שכורה ואין חשבונות על שם המבקש/ת והוצאות אחזקת הדירה משולמות למשכיר ישירות, יש להמציא צילום המחאות מסולקות ודפי חשבון מהבנק בנוגע לאותם תשלומים).

3. תעודת בית הספר או מוסד חינוכי אחר ואישור מביה"ס של הילדים.

4. פנקסי חיסונים של ילדים.

5. אישור על חברות בקופת חולים כולל תאריך התחלת החברות.

6. אישור מהביטוח הלאומי על קבלת קצבאות, כולל תאריך תחילה ותדפיסי חשבון בנק, בהם מופיעים קצבאות מביטוח לאומי.

7. תלושי משכורת של המבקש/ת ושל בן/בת זוג ו/או אישורים בדבר מקום העבודה, כולל תאריך תחילת העסקה.

8. אישור המועצה המקומית על המגורים בתחום המועצה המקומית ותאריך תחילת המגורים – חתום ע"י ראש המועצה, בנוסח שנקבע.

כמו כן תוכלי להציג בפנינו כל ראיה רלוונטית אחרת שיהיה בה כדי להוכיח כי מרכז חיך הוא בישראל. לא נוכל להמשיך ולטפל בבקשתך עד להמצאת כל המסמכים והפרטים הנדרשים שפורטו לעיל. אם לא יומצאו לנו המסמכים תוך 3 חודשים ממועד מסמך זה נראה את בקשתך כמבוטלת.

בכבוד רב,

ב / מנהל לשכת
רשות האוכלוסין וההגירה

מר / 95